

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам,

Професионално направление: 3.2. Психология

Образователна и научна степен
доктор

.....

РЕКТОР:

(проф. дин И. Илчев)

Специалност: Психология

Срок на обучение: 6/8
(в семестри)

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА ПО ПСИХОЛОГИЯ НА РАЗВИТИЕТО В ДЕТСКА И ЮНОШЕСКА ВЪЗРАСТ

Утвърден с протокол

Форма на обучение: Редовно,
Задочно, Самост. подготовка

№ 10 от 07.05.2014 г.

на Академическия съвет

АНОТАЦИЯ

Докторантската програма по Психология на развитието в детска и юношеска възраст има за цел да подготви висококвалифицирани кадри за работа в изследователска среда, в системата на образованието и в различни сфери на социалната практика. Учебната и изследователската работа в докторантската програма осигурява на докторантите фундаментални теоретико-методологически знания и важни професионални умения за приложно-практическа работа в областта на детското развитие, с широки възможности за професионална реализация в изследователски и образователни институции както и частния сектор – например училища, изследователски центрове, клиники, частни консултативни кабинети и др. По време на обучението си докторантите в програмата придобиват системни знания и практически умения за задълбочено изследване на развитието в детска и юношеска възраст, за психологична диагностика и работа с деца, юноши, с техните учители и семейства.

След успешно приключване на обучението, докторантите в програмата по Психология на развитието в детска и юношеска възраст защитават дисертационен труд и след това получават диплома за образователната и научна степен „доктор“. Въз основа на тази диплома те имат напълно правото да извършват научноизследователска и преподавателска дейност.

Подготовката на докторантите в програмата дава възможност да усвояване на широка база от знания, изследователска компетентност, критично мислене и умения за анализ на основните проблеми на децата и юношите в социалната мрежа на училището, семейството и връстниците, както и ресурсите за тяхното преодоляване: произход, специфика и принципи на интервенция. Програмата се базира на идеята за интеграция на теоретичните

перспективи и емпиричните подходи за разбиране на детското развитие и поощрява както профилираната подготовка по посока на изследователска работа и академична кариера, така и към развитие на практически умения и компетентности за работа с деца, юноши и техните семейства. Докторантите са насърчавани да прилагат разбирането на психологическите принципи и към лични, социални и глобални въпроси, да използват многообразието на различните психологични школи, да развиват уменията за научна комуникация и успешно предаване на познанието както пред професионалната общност, така и през широката обща аудитория.

ЦЕЛИ НА ДОКТОРАНТСКАТА ПРОГРАМА ПО ПСИХОЛОГИЯ НА РАЗВИТИЕТО В ДЕТСКА И ЮНОШЕСКА ВЪЗРАСТ

Мисията на програмата по Психология на развитието в детска и юношеска възраст се определя от потребностите на съвременното общество и е съобразна с доминиращите психологически парадигми през XXI в., които насочват към университетско образование, което:

- осигурява изграждане на „общество на знанието“, съчетаващо в себе си най-оптималното съотношение между базисната широко профилна и специализираната психологическа подготовка;
- формира компетентност, учения и професионални качества на докторант за активна и самостоятелна професионална дейност;
- подготвя специалисти с експертни познания и практически умения за интегриране на различни психологически подходи при изследване и теоретизиране по въпросите на психология на развитието;
- подготвя докторантите за приобщаване към националните и световни постижения в психологическата наука и практика.

В съответствие с тази мисия са определени и следните **стратегически цели на програмата**:

- формиране на високообразовани и професионално квалифицирани кадри – преподаватели и експерти, изследователи и приложни специалисти със съвременни професионални знания и умения, с подходяща теоретико-приложна компетентност;
- изграждане на социално адаптивни специалисти в условията на непрекъснато развиващото се гражданско общество;
- формиране на докторантите в духа на водещите стандарти и критерии за високонаучна и приложно-практическа работа;
- създаване на умения за успешно сътрудничество на международно, национално и регионално равнище в областта на психологията;
- разработване на нови актуални и значими психологически въпроси в отговор на потребностите на обществото;
- повишаване на качеството на образованието, използване на възможностите на кредитната система и модулното обучение, стимулиране на ученето и саморегулацията през целия живот;

Целите на програмата по Психология на развитието в детска и юношеска възраст са формулирани и съобразени с установените държавни стандарти за качествено висше образование в областта на психологията и съобразно потребностите и интересите на българските граждани. Те са изведени и въз основа на ключовите постижения на съвременната психологическа наука и европейските норми и водещите критерии на международните психологически организации.

Тъй като постиженията на психологическата наука и практика набират огромна популярност през последните години и се превръщат във важен инструмент за управление и регулация на социалните взаимодействия и междуличностните взаимоотношения в социално-образователната и организационната среда, подготовката и качеството на обучението на всички докторанти в сферата на психологическата наука, включително и тези в програмата по Психология на развитието в детска и юношеска възраст, са от първостепенно значение. Тяхното обучение и професионална подготовка са изцяло съобразени с европейските приоритети, които намират израз в инициативите за „Европейска диплома по психология“ (EuroPsy) и чрез Мрежата

за повишаване на качеството на преподаването по психология във висшето образование (*Network for the enhancement of the teaching of psychology in European higher education*).

След приключване на обучението в програмата по Психология на развитието в детска и юношеска възраст, докторантите могат да се реализират професионално в различни сфери на образованието, социалната и образователната практика чрез изпълнението на следните **задачи**:

- приобщаване на докторантите чрез активното им участие в учебния, научноизследователския процес и работата на терен към националните и световните постижения на психологическата наука и практика;
- създаване на благоприятни условия за повишаване на степента на образование, квалификация и преквалификация на кадрите в сферата на детската и юношеската психология чрез включването им в продължаващо професионално обучение;
- приобщаване на докторантите към европейските стандарти и изисквания за професионална квалификация с цел увеличаване и разширяване на възможностите им за успешна и ползотворна образователна и професионална мобилност в рамките на Европейския съюз;
- запазване на високото качество и постигане на устойчивост в академичното обучение и професионалната подготовка на научния потенциал чрез задаване на ясни образователни критерии, насърчаване на творческите възможности и научното мислене и извършване на компетентна експертна оценка на постигнатите резултати.

Обучението в програмата по Психология на развитието в детска и юношеска възраст е насочено към:

- задълбочаване на теоретико-научната и специализираната подготовка в областта на психология на развитието и надграждане на специфични професионални знания и умения, ориентирани към успешно решаване на приложно-практически задачи в различни сфери на човешкото функциониране;
- изграждане на професионални ценности и нагласа на професионалното мислене и практическа реализация на кадрите от областта на психология на развитието;
- подготовка на висококвалифицирани кадри в съответствие с европейските стандарти и добрите образователни практики, както и съобразно целите на националната специфика и държавните приоритети в сферата на образованието и социалната практика;
- оценка, прогнозиране, планиране и реализиране на национални и регионални стратегии с психологическа насоченост, планиране и управление на професионалната дейност на психолозите в образователната и социалната практика, и реализиране на гъвкави механизми за своевременно информационно осигуряване на различните звена, структури и институции;
- изграждане на връзки и поддържане на активно взаимодействие между различните организационни и институционални структури, както и на партньорски взаимоотношения между различни възрастови, социални, етнически и професионални групи;
- осигуряване на знания за водещите стандарти и практики в професията, както и формиране на умения за адекватни социално-професионални контакти, организационно поведение и кариерно развитие;
- формиране на професионално-инструментални умения за планиране и реализиране на психологически изследвания в различни сфери на икономическия и социалния живот, както и административни и делови умения;
- подготовка на висококвалифицирани експерти и на специалисти с аналитико-изследователски способности;
- готовност и информационно-ресурсно осигуряване на психологическата дейност в различни социално-образователни институции;
- задълбочена подготовка за извършване на диагностика, анализ, прогноза и експертна оценка на личностното и познавателното развитие на;

- готовност за участие в консултативна и координационна дейност между различни институции по проблеми от областта на Психология на развитието в детска и юношеска възраст;
- осъществяване на взаимодействие между държавни, публични, частни и неправителствени институции при възникване на психологически проблеми и нужда от професионална психологическа помощ и подкрепа.

А. УЧЕБЕН ПРОЦЕС

Курс	Хорариум	Форма на оценка	ЕСТК
Задължителни дисциплини			
Курс „Проблеми на развитието в детска и юношеска възраст. ” с полагане на докторантски минимум	60+0+30	И	10
Семинар по Психология на развитието в детска и юношеска възраст	0+30+0	И	5
Чужд език (<i>не се прилага за докторанти на самостоятелна подготовка</i>)	30	И	5
Избираеми дисциплини			
Психодиагностика на развитието за напреднали	30+0+30	И	5
Арттехники в детска и юношеска възраст	30+0+30	И	5
Етнокултурни аспекти на развитието	30+0+30	И	5
Благополучие в юношеска възраст	30+0+30	И	5
Семейно консултиране	30+0+30	И	5
Дисертацията. Подготвяне, оформяне и защита	30+0+0	И	5
Академично писане за докторанти	30+0+0	И	5
Лятна школа за докторанти	30+0+0	5	

Докторантите в програмата по Психология на развитието в детска и юношеска възраст могат да избират от всички докторантски курсове, които се предлагат в рамките на специалност Психология в СУ, във Философски факултет, в другите факултети на Софийския университет, в други университети в България, както и в други страни от европейското образователно и научно пространство.

Б. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Работа по дисертацията	ЕСТК
Написване на обособена част от дисертационния труд (за всеки 20-25 стр. от по 1800 знака)	5-15
Подготвителни и съпътстващи дейности (проучване и реферирание на литература, емпирични изследвания) по дисертацията	10-30

Вътрешно обсъждане на дисертацията	20
Научноизследователска дейност	
Участие в изследователски проект (за всяка една година)	5-15
Работа по спечелен след конкурс индивидуален научен проект (за всяка една година)	10-30
Публикации (статии, студии) в български издания	5-15
Публикации (статии, студии) в чужди издания	10-20
Доклади на български научни конференции	5-10
Доклади на международни научни конференции	10-15
Участие в катедрени комисии и др. административна работа; осъществяване на преводи, библиографии, рецензии и др.; научно отличие, награда, стипендия от конкурс.	5-10
Участие в педагогическа дейност	
Водене на семинарни занятия и тюторство (до 30 часа аудиторна натовареност)	5-15
Оценяване/ръководство на курсови работи	5-10
Изготвяне на една рецензия на дипломна работа	2,5

Одобрен с решение на Катедра по Обща, експериментална и генетична психология с протокол № 3 от 01.04.2014 г.

Утвърден с решение на Факултетния съвет с протокол № 8 от 08.04.2014 г.

За целия срок на обучение: Брой ECTS - кредити: 180 кредита.